

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.gov.pl/sprawiedliwosc [Translation already published on the official website of the Polish Ministry of Justice]. Permission to re-publish this translation has been granted by the Polish Ministry of Justice for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.gov.pl/sprawiedliwosc [Tłumaczenie zostało już opublikowane na oficjalnej stronie Ministerstwa Sprawiedliwości]. Zezwolenie na publikację tego tłumaczenia zostało udzielone przez Ministerstwo Sprawiedliwości wyłącznie w celu zamieszczenia w bazie Trybunału HUDOC

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

SEKCJA PIERWSZA

SPRAWA BILALOVA I INNI przeciwko POLSCE

(Skarga nr 23685/14)

WYROK

Art. 5 ust. 1 lit. f – Wydalenie – Bezpodstawne przedłużenie okresu stosowania środka detencyjnego wobec dzieci po odmowie nadania statusu uchodźcy wraz z postanowieniem o wydaleniu – Umieszczenie w placówce o funkcji podobnej do zakładu karnego – Brak rozważenia przez władze środków alternatywnych – Brak należytej staranności ze strony władz w ograniczeniu do ścisłego minimum okresu stosowania środka detencyjnego wobec dzieci

Niniejsza wersja jest wersją rektyfikowaną w dniu 9 czerwca 2020 r. zgodnie z Regulą 81 Regulaminu Trybunału.

STRASBURG

26 marca 2020 r.

OSTATECZNY

26/07/2020

Wyrok ten stał się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w art. 44 ust 2 Konwencji. Może on podlegać korekcie wydawniczej.

W sprawie Bilalova i Inni przeciwko Polsce,

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Seksja Pierwsza), zasiadając jako Izba w składzie:

Ksenija Turković, *przewodnicząca*,
Krzysztof Wojtyczek,
Armen Harutyunyan,
Pere Pastor Vilanova,
Pauliine Koskelo,
Jovan Ilievski,
Raffaele Sabato, *sędziowie*,

oraz Renata Degener, *zastępca kanclerza sekcji*,
obradując na posiedzeniu niejawnym w dniu 3 marca 2020 r.,
wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 23685/14) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, wniesionej do Trybunału w dniu 25 marca 2014 r. na podstawie art. 34 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności („Konwencja”) przez obywateli rosyjskich p. Dagmarę Bilalową i jej dzieci (zob. załącznik) („skarżący”).

2. Skarżących reprezentował p. J. Białas, prawnik z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w Warszawie („Fundacja Helsińska”). Rząd polski („Rząd”) reprezentowany był przez swoich pełnomocników, początkowo przez p. J. Chrzanowską, którą później zastąpił p. J. Sobczak z Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Rząd rosyjski nie skorzystał z przysługującego mu prawa do wystąpienia z interwencją (art. 36 ust. 1 Konwencji).

3. Sprawa została zakomunikowana Rządowi w dniu 13 października 2014 r.

4. Organizacje pozarządowe, tj. Centrum AIRE (Centrum Doradztwa w zakresie Praw Indywidualnych w Europie), ECRE (Europejska Rada ds. Uchodźców i Wypędzonych) oraz MTS (Międzynarodowa Komisja Prawników) („interwenienci zewnętrzni”), uzyskały zgodę przewodniczącego na udział w procedurze pisemnej (art. 36 ust. 2 Konwencji i Reguła 44 § 2 Regulaminu Trybunału). Podmioty te wspólnie przedstawiły swoje uwagi na piśmie.

FAKTY

I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY

5. Skarżący, p. Dagmara Bilalova („skarżąca”), urodzona w 1982 r., i jej pięcioro dzieci („skarżące dzieci”), urodzone odpowiednio w latach 2004, 2006, 2008, 2009 i 2010, są obywatelami rosyjskimi pochodzenia

czeczeńskiego. Obecnie mieszkają oni w Kurchaloi, w Republice Czeczeńskiej.

A. Pierwszy wniosek o nadanie statusu uchodźcy

6. W czerwcu 2013 r. mąż skarżącej i ojciec skarżących dzieci złożył do Urzędu do Spraw Cudzoziemców wniosek o nadanie statusu uchodźcy całej rodzinie, która w tym czasie przebywała na terytorium Polski. Po zawieszeniu w lipcu 2013 r. w związku z wyjazdem rodziny do Niemiec, postępowanie w sprawie tego wniosku podjęto na nowo w sierpniu 2013 r. po powrocie do Polski samego męża skarżącej.

7. W dniu 21 stycznia 2014 r. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców oddalił wskazany wyżej wniosek, odmówił udzielenia rodzinie ochrony uzupełniającej i zadecydował o jej wydaleniu. Decyzją z dnia 5 marca 2014 r., doręczoną skarżącej pięć dni później, odwołanie wniesione przez jej męża zostało oddalone, w związku z czym wyjechał z Polski, najprawdopodobniej do Czeczenii.

B. Umieszczenie skarżących w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców i drugi wniosek o nadanie statusu uchodźcy

8. W dniu 26 listopada 2013 r. władze niemieckie przekazały skarżących władzom polskim zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającym kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela państwa trzeciego („rozporządzenie Dublin II”).

9. W dniu 27 listopada 2013 r., na posiedzeniu, na którym skarżąca stawiała się wraz z tłumaczem ustnym, Sąd Rejonowy w Zgorzelcu postanowił o umieszczeniu skarżących w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców na okres 60 dni, tj. do 24 stycznia 2014 r. Za podstawę swojego rozstrzygnięcia sąd ten przyjął art. 88 ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej („ustawa o ochronie cudzoziemców”) w związku z art. 89 ust. 1 i art. 87 ust. 2 pkt 1 tejże ustawy (par. 29–31 poniżej).

Biorąc pod uwagę fakt, że skarżący odbyli nielegalną podróż do Niemiec, że nie mieli miejsca zamieszkania, oraz że żaden z ich krewnych nie mógł ich przyjąć, sąd uznał że skarżąca nie dała gwarancji, że stawia się przed organami, i że tym samym jedynie zatrzymanie skarżących mogło zapewnić prawidłowy przebieg postępowania związanego z ich wnioskiem o nadanie statusu uchodźcy. Ponadto sąd uznał, że w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 88 ust. 2 ustawy o ochronie cudzoziemców (zob. par. 30 poniżej).

10. Na koniec tej samej rozprawy sąd pouczył skarżącą o przysługujących jej środkach odwoławczych i terminach ich wnoszenia.

11. W dniu, który nie został wskazany w skardze, skarżących umieszczono w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców w Kętrzynie.

12. W dniu 23 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Kętrzynie, orzekając na podstawie art. 89 ust. 3 ustawy o ochronie cudzoziemców (par. 31 poniżej), przedłużył stosowanie środka detencyjnego wobec skarżących do 24 kwietnia 2014 r. uznając, że ten dodatkowy okres jest niezbędny do wykonania decyzji o ich wydaleniu.

13. W dniu 28 stycznia 2014 r. skarżąca zaskarżyła przedmiotowe postanowienie. Zarzuciła w szczególności, że postanawiając o przedłużeniu okresu zastosowania wobec niej środka detencyjnego, Sąd Rejonowy nie wziął pod uwagę faktu, że towarzyszyły jej małe dzieci, i nie rozważył, czy przedłużenie okresu pobytu małoletnich w ośrodku jest zgodne z poszanowaniem ich dobra, czym dopuścił się naruszenia odpowiednich przepisów Konwencji o prawach dziecka, art. 3 Konwencji oraz ustawy o cudzoziemcach. Przytaczając m.in. orzecznictwo w sprawie *Kanagaratnam przeciwko Belgii* (skarga nr 15297/09, § 84, 13 grudnia 2011 r.) skarżąca twierdziła, że pobyt dzieci w tego typu placówce sam w sobie jest dla nich szkodliwy, i że przesądzające w tym zakresie, również w kontekście wydalenia, powinno być ich najlepiej pojęte dobro. Ponadto skarżąca skarżyła się na rozłąkę z mężem, którego umieszczono w ośrodku otwartym dla cudzoziemców w Dębaku k. Warszawy.

14. W piśmie uzupełniającym zażalenie skarżąca wskazała, że sama była pod opieką psychologa i psychiatry z powodu stresu, jaki miał wiązać się z pozbawieniem jej wolności. W załączonym do tego dokumentu zaświadczeniu, sporządzonym 31 stycznia 2014 r. przez psychiatrę, stwierdzono, że skarżąca cierpiała na typowe zaburzenia lękowe (lecz nie o charakterze psychotycznym), że zaburzenia te mogły wynikać z odczuwanego przez skarżącą lęku, oraz że zalecono jej kontrolę i leczenie farmakologiczne.

15. W dniu 21 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił zażalenie skarżącej. W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia sąd ten wskazał, że przedmiotowy środek jest zgodny z dyspozycją art. 89 ust. 3 ustawy o ochronie cudzoziemców (par. 31 poniżej) i jest uzasadniony w świetle okoliczności sprawy. Przypominając, że skarżący nielegalnie przekroczyli granice Niemiec, sąd uznał, że przedłużenie okresu stosowania wobec nich środka detencyjnego jest konieczne dla zapewnienia sprawnego przebiegu postępowania w sprawie ich wniosku o nadanie statusu uchodźcy oraz prawidłowego wykonania decyzji o ich wydaleniu.

Sąd uznał również, że pobyt skarżących dzieci w ośrodku strzeżonym nie jest sprzeczny z ich dobrem, ponieważ nie zostały one rozdzielone z matką, a z udostępnionych sądowi zaświadczeń lekarskich nie wynikało żadne przeciwwskazanie do zastosowania tego środka.

16. W dniu 13 marca 2014 r. skarżąca złożyła nowy wniosek o nadanie statusu uchodźcy.

17. W dniu, który nie został wskazany w skardze, skarżąca przedłożyła władzom zaświadczenie sporządzone w dniu 24 marca 2014 r. przez psychologa ze stowarzyszenia udzielającego wsparcia psychologicznego migrantom. W dokumencie tym zawarto opis trudnych doświadczeń i niestabilności psychologicznej skarżących, a także wzmiankę o przemoc domowej, której skarżąca padła ofiarą. Zauważono ponadto, że przedłużenie okresu pobytu skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku mogło być dla nich szkodliwe, oraz że nie zbadano wpływu zastosowania tego środka na ich stan psychiczny. W zaświadczeniu zalecono, by skarżące dzieci zostały umieszczone w placówce bez stałego nadzoru ze strony umundurowanego personelu oraz by zapewniono im terapię odpowiednią do ich szczególnej sytuacji.

18. W dniu 25 marca 2014 r. skarżąca zwróciła się do Trybunału, na podstawie Reguły 39 Regulaminu Trybunału, z wnioskiem o wstrzymanie wykonania decyzji o wydaleniu do Federacji Rosyjskiej. W dniu 27 marca 2014 r. Trybunał postanowił o nieuwzględnieniu tego wniosku.

19. W międzyczasie, w dniu 26 marca 2014 r., Fundacja Helsińska zwróciła się do Komendanta Głównego Straży Granicznej z prośbą o niewydalenie skarżących przed upływem terminu na zaskarżenie decyzji z 5 marca 2014 r. (par. 7 powyżej) – miało to miejsce na etapie sporządzania pisma.

20. W dniu 28 marca 2014 r. Fundacja Helsińska została poinformowana przez władze, że skarżących wydano dzień wcześniej.

21. W dniu 4 kwietnia 2014 r. pełnomocnik skarżącej zaskarżył decyzję z 5 marca 2014 r. do Sądu Administracyjnego w Warszawie.

22. W dniu 1 listopada 2014 r. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców umorzył postępowanie w sprawie drugiego wniosku o nadanie statusu uchodźcy, uzasadniając to wydaleniem skarżących, do którego doszło w międzyczasie.

23. W dniu 16 marca 2015 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę z 4 kwietnia 2014 r., a 17 lutego 2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną skarżącej.

C. Warunki pobytu skarżących w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców w Kętrzynie

24. Zgodnie z informacjami przekazanymi Trybunałowi przez Rząd, po przyjęciu do strzeżonego ośrodka w Kętrzynie, skarżących poddano badaniu lekarskiemu. Podczas późniejszego pobytu w ośrodku skarżąca kilkakrotnie odbyła konsultacje medyczne i spotkanie z psychologiem, a skarżące dzieci zostały zbadane przez pediatrę.

25. Pracownicy ośrodka kilkakrotnie zaopatrywali skarżących w odzież.

26. Dwoje najstarszych skarżących dzieci uczęszczało na zajęcia dydaktyczne na poziomie odpowiadającym poziomowi szkoły podstawowej, a jedno z trzech pozostałych skarżących dzieci nie uczęszczało na te zajęcia, mimo że miało do tego prawo. Wszystkie skarżące dzieci uczestniczyły w zajęciach rekreacyjnych oraz warsztatach muzycznych i teatralnych oferowanych przez ośrodek detencyjny. Miały do dyspozycji zabawki i książki dostosowane do ich wieku.

27. Skarżący mieli możliwość przebywania poza zamkniętymi pomieszczeniami ośrodka, ale w jego obrębie, w godzinach od 9.00 do 21.00.

28. Z zeznań pracowników ośrodka wynika, że po przybyciu do niego skarżące dzieci były przerażone i niechętnie do nawiązania kontaktu z innymi osobami przebywającymi w ośrodku. Jednak w późniejszym czasie ich zachowanie uległo poprawie.

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

A. Właściwe prawo krajowe i praktyka

1. Ustawa o ochronie cudzoziemców w brzmieniu obowiązującym w opisywanym stanie faktycznym

29. Artykuł 87 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie cudzoziemców umożliwia zatrzymanie cudzoziemca m.in. w przypadku nielegalnego przekroczenia lub usiłowania przekroczenia granicy, chyba że przybył on bezpośrednio z terytorium, na którym jego życiu lub wolności zagrażało niebezpieczeństwo prześladowania lub ryzyko wyrządzenia poważnej krzywdy, oraz jest w stanie przedstawić wiarygodne przyczyny nielegalnego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i niezwłocznie złożył wniosek o nadanie statusu uchodźcy.

30. Zgodnie z art. 88 ust. 1 i 2 wspomnianej ustawy, w sytuacjach wskazanych w art. 87, wnioskodawcę lub osobę, w imieniu której wnioskodawca występuje, umieszcza się w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców lub w areszcie w celu ich wydalenia, jeżeli właściwy organ Straży Granicznej uzna, że zastosowania tego środka wymagają względy obronności, bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego. Przepisu tego nie stosuje się do małoletnich przebywających bez opieki ani do cudzoziemców niepełnosprawnych lub do cudzoziemców, których stan zdrowia wskazuje na to, że byli oni poddani przemocy, chyba że ich zachowanie grozi bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu innych zatrzymanych lub pracowników placówki, w której osoby te zostały umieszczone.

31. Zgodnie z art. 89 ust. 1 i 3 tej samej ustawy postanowienie o umieszczeniu w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia wydaje się na okres od 30 do 60 dni. W przypadku gdy cudzoziemiec

otrzyma decyzję o oddaleniu jego wniosku o nadanie statusu uchodźcy wraz z decyzją o wydaleniu przed upływem okresu pobytu w ośrodku, jego pobyt może zostać przedłużony na czas określony, tj. na okres uznany za niezbędny do wydania ostatecznej decyzji w sprawie i wykonania decyzji o wydaleniu. Całkowity okres stosowania środka polegającego na umieszczeniu w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia nie może przekroczyć jednego roku.

2. *Ustawa o cudzoziemcach z dnia 13 czerwca 2003 r. w brzmieniu obowiązującym w opisywanym stanie faktycznym*

32. Artykuł 108 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach stanowi, że cudzoziemcowi, wobec którego zastosowano oczywiście nieuzasadniony środek polegający na zatrzymaniu lub umieszczeniu w strzeżonym ośrodku w celu wydalenia, przysługuje prawo do odszkodowania.

3. *Warunki przyjęcia w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców w Kętrzynie*

33. W odniesieniu do warunków przyjęcia w strzeżonym ośrodku w Kętrzynie w momencie zaistnienia okoliczności faktycznych należy zapoznać się z par. 11–16 wyroku w sprawie *Bistieva przeciwko Polsce* (skarga nr 75157/14, 10 kwietnia 2018 r.).

B. Właściwe prawo krajowe

34. Właściwe prawo międzynarodowe w niniejszej sprawie wynika z par. 60–91 wyroku w sprawie *A.B. i Inni przeciwko Francji* (skarga nr 11593/12, 12 lipca 2016 r.) oraz z par. 72 i 79 wyroku w sprawie *G.B. i Inni przeciwko Turcji* (skarga nr 4633/15, 17 października 2019 r.).

PRAWO

I. W SPRAWIE SKREŚLENIA Z LISTY SPRAW CZĘŚCI SKARGI DOTYCZĄCEJ ZARZUTU NA PODSTAWIE ART. 8 KONWENCJI

35. Skarżący zarzucali, że ich umieszczenie w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców i przedłużenie okresu pobytu w nim stanowiło naruszenie art. 8 Konwencji, ponieważ władze krajowe nie rozważyły zastosowania środków alternatywnych.

36. W dniu 5 września 2018 r. Rząd skierował do Trybunału pismo zawierające propozycję rozwiązania kwestii przytoczonych w części skargi dotyczącej zarzutu na podstawie art. 8 Konwencji, wraz z deklaracją jednostronną dotyczącą tego zarzutu.

37. W piśmie tym Rząd przyznał, że naruszone zostały prawa skarżących wynikające z art. 8 Konwencji, i zobowiązał się do wypłaty skarżącym kwoty 40 000 złotych polskich ((PLN), tj. około 9300 euro (EUR)).

Zgodnie z tym dokumentem wspomniana kwota, przeznaczona na pokrycie wszelkich szkód majątkowych i niemajątkowych, jak również kosztów i wydatków, będzie zwolniona z wszelkich obowiązujących podatków i zostanie wypłacona w terminie trzech miesięcy od dnia notyfikowania ostatecznej¹ decyzji Trybunału. W przypadku braku zapłaty we wskazanym terminie Rząd zobowiązał się wypłacić odsetki zwykle naliczone na podstawie marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego, powiększonej o trzy punkty procentowe, licząc od dnia upływu wyżej wskazanego terminu do momentu uregulowania należności. Ponadto Rząd zwrócił się do Trybunału o skreślenie z listy spraw tej części skargi, która dotyczy wyżej wymienionego zarzutu.

38. W dniu 10 października 2018 r. Trybunał otrzymał od strony skarżącej pismo, w którym poinformowano go o zaakceptowaniu przez skarżącą warunków deklaracji Rządu.

39. W zakresie zarzutu sformułowanego na podstawie art. 8 Konwencji Trybunał uważa, że ze względu na wyraźne zatwierdzenie przez stronę skarżącą warunków deklaracji złożonej przez Rząd należy uznać, że strony zawarły ugodę.

40. W związku z powyższym Trybunał przyjmuje do wiadomości ugodę zawartą przez strony w zakresie wyżej wymienionego zarzutu. Zdaniem Trybunału uгода ta została zawarta z poszanowaniem praw człowieka w rozumieniu Konwencji i jej protokołów. Ponadto Trybunał nie dostrzega żadnego powodu, który przemawiałby za dalszym prowadzeniem postępowania w odniesieniu do tej części skargi.

41. Tym samym skarga powinna zostać skreślona z listy spraw zgodnie z art. 39 Konwencji w zakresie, w jakim odnosi się do wyżej wymienionego zarzutu.

II. ZARZUCANE NARUSZENIE ART. 3 KONWENCJI

42. Skarżący zarzucali, że umieszczenie ich w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców i przedłużenie okresu pobytu w nim było sprzeczne z art. 3 Konwencji ze względu na zły stan psychiczny skarżącej, który ich zdaniem wynikał z przemocy domowej, której była poddawana. Postanowienie, na które powołali się skarżący, stanowi:

„Nikt nie może być poddany torturom ani nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu.”

¹ Zdanie rektyfikowane w dniu 9 czerwca 2020 r.: fragment ten brzmiał następująco: „wspomniana kwota, ... zostanie wypłacona w terminie trzech miesięcy od dnia notyfikowania decyzji Trybunału”.

43. Rząd twierdzi, że nie zostały wyczerpane krajowe środki odwoławcze, bowiem skarżący nie wystąpili z roszczeniem o zadośćuczynienie na podstawie art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego.

44. Co się tyczy przedmiotu zarzutu, Rząd stwierdza, że nie chce przedstawiać stanowiska w tym zakresie.

45. Skarżący twierdzili, że zaproponowany przez Rząd środek odwoławczy nie byłby skuteczny w niniejszej sprawie.

46. Co się tyczy zasadności zarzutu, skarżący twierdzą, że decyzja o ich umieszczeniu w ośrodku zapadła pomimo rzekomego cierpienia psychicznego, które skarżąca przedstawiła. Według skarżących, mimo że skarżąca zwróciła uwagę władz na tę kwestię w zażaleniu na postanowienie w przedmiocie przedłużenia stosowania środka detencyjnego, jej zarzuty w tym zakresie nie zostały poddane ocenie.

47. Skarżący zauważyli, że władze, które były zobowiązane do rozstrzygnięcia w przedmiocie zastosowania wobec nich środka detencyjnego, nie wzięły pod uwagę ani przemocy, jakiej dopuścił się mąż wobec skarżącej, przez co skarżąca znajdowała się we wrażliwej sytuacji, ani pogorszenia się stanu zdrowia skarżącej, co zostało stwierdzone przez psychologów i psychiatrów. W swoich uwagach, odpowiednio z dnia 26 marca 2015 r. i 3 października 2018 r., stwierdzają oni, że skarżące dzieci nie otrzymały odpowiedniej pomocy w ośrodku detencyjnym, pomimo zalecenia psychologa, oraz że doświadczyły stresu z powodu długotrwałego kontaktu z umundurowanym personelem ośrodka.

48. W niniejszej sprawie Trybunał uważa, że nie jest konieczne orzekanie w sprawie zastrzeżenia wniesionego przez Rząd, gdyż zarzut skargi jest w każdym razie niedopuszczalny z powodów przedstawionych poniżej.

49. Trybunał przypomina swoje ugruntowane orzecznictwo, zgodnie z którym objęcie danego traktowania zakresem art. 3 Konwencji wymaga, by osiągnęło ono minimalny poziom dotkliwości (*McGlinchey i Inni przeciwko Zjednoczonemu Królestwu*, skarga nr 50390/00, § 45, ETPC 2003–V). Ocena tego minimum zależy od wszystkich okoliczności sprawy, a w szczególności od charakteru i kontekstu traktowania, sposobu, czasu trwania, skutków fizycznych lub psychicznych, a niekiedy również od płci, wieku i stanu zdrowia ofiary (zob. m.in. *Peers przeciwko Grecji*, skarga nr 28524/95, § 67, ETPC 2001–III, *Assenov i Inni przeciwko Bułgarii*, 28 października 1998 r., *Zbiór wyroków i decyzji* 1998–VIII, § 94, oraz *Kudła przeciwko Polsce* [WI], skarga nr 30210/96, § 91, ETPC 2000–XI).

50. W niniejszej sprawie Trybunał zauważa, że skarżący zarzucili, że umieszczono ich w strzeżonym ośrodku pomimo rzekomo złego stanu psychicznego skarżącej, oraz że tym samym poddano ich traktowaniu niezgodnemu z art. 3 Konwencji. W świetle dowodów przedstawionych w postępowaniu przed Trybunałem, argument, że stan psychiczny skarżącej

rzekomo sprzeciwiał się zastosowaniu wobec niej środka detencyjnego, został po raz pierwszy przedstawiony władzom w piśmie uzupełniającym zażalenie wniesione przez skarżącą na postanowienie w przedmiocie przedłużenia okresu stosowania wobec niej środka detencyjnego (zob. par. 14 powyżej). O ile nie wydaje się, by argumenty skarżącej w tym zakresie zostały poddane dogłębnej ocenie przez Sąd Okręgowy w Olsztynie (zob. par. 15 powyżej), o tyle z wniosków zawartych w załączonym do zażalenia zaświadczeniu nie wynika również, by stan zdrowia skarżącej był przeciwwskazaniem do umieszczenia jej w strzeżonym ośrodku lub by można go było przypisać przemocy, jakiej doznała ze strony męża. Trybunał zauważa ponadto, że z treści przedmiotowego zażalenia wynika, iż sama skarżąca zwróciła się do władz krajowych o połączenie jej z mężem (par. 13). Trybunał zauważa ponadto, że wnioski zawarte w zaświadczeniu z dnia 24 marca 2014 r. zostały sformułowane na podstawie samych oświadczeń skarżącej dotyczących przemocy domowej, której, jak twierdziła, była ofiarą, a które to oświadczenia nie znalazły potwierdzenia w żadnym dokumencie medycznym. W każdym razie Trybunał nie jest przekonany, czy władze krajowe miały wystarczającą możliwość zareagowania na wnioski zawarte w zaświadczeniu, które zostało sporządzone trzy dni przed wydaleniem skarżących (zob. par. 17 powyżej).

51. Trybunał zauważa, że nie obalono oświadczeń Rządu dotyczących opieki medycznej zapewnionej skarżącym przez pracowników ośrodka detencyjnego. Nadto skarżąca nie zgłosiła żadnych zastrzeżeń co do jakości opieki świadczonej w przedmiotowym ośrodku.

52. Trybunał zauważa, że przedstawione zarzuty dotyczące braku opieki psychologicznej nad skarżącymi dziećmi oraz stresu spowodowanego ich przedłużającym się kontaktem z umundurowanym personelem ośrodka detencyjnego zostały po raz pierwszy podniesione w uwagach skarżących przedstawionych odpowiednio w dniach 26 marca 2015 r. i 3 października 2018 r. (zob. par. 47 powyżej), tj. po upływie sześciomiesięcznego terminu.

53. W konsekwencji Trybunał odrzuca tę część skargi jako wniesioną po terminie, zgodnie z art. 35 ust. 1 Konwencji.

54. Przyznając, że trudności, jakich skarżący doświadczyli w związku z ich sytuacją rodzinną i pobytem za granicą, mogły stanowić źródło stresu, Trybunał uznaje, że skarżący nie wykazali, by przedstawioną przez nich sytuację można przypisać władzom krajowym, lub że spowodowała u nich cierpienie w stopniu przekraczającym próg dotkliwości wymagany w art. 3 Konwencji.

55. Tym samym Trybunał odrzuca tę część skargi wniesioną na podstawie art. 3 Konwencji jako w sposób oczywisty nieuzasadnioną zgodnie z art. 35 ust. 3 lit. a i ust. 4 Konwencji.

III. ZARZUCANE NARUSZENIE ART. 5 KONWENCJI

56. Skarżąca zarzuca, że umieszczenie i przedłużenie okresu pobytu skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku pozbawione było podstawy prawnej.

Trybunał zauważa, że skarga dotyczy głównie przedłużenia okresu pobytu skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku po dniu 23 stycznia 2014 r. W tym zakresie Trybunał zauważa, że postanowienie o przedłużeniu okresu pobytu skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców w Kętrzynie zostało wydane dwa dni po oddaleniu ich wniosku o nadanie statusu uchodźcy, orzeczonem wraz z decyzją o wydaleniu, a następnie utrzymanym w mocy przez organ odwoławczy (zob. par. 7 powyżej). Uważa zatem, że sytuacja skarżących dzieci mieści się w zakresie art. 5 [ust. 1] lit. f Konwencji, który pozwala na „zgodne z prawem zatrzymanie lub aresztowanie osoby w celu zapobieżenia jej nielegalnemu wkroczeniu na terytorium państwa lub osoby, przeciwko której toczy się postępowanie o wydalenie (...)”. Wyżej wymienione postanowienie Konwencji w odpowiedniej części stanowi:

„1. Każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Nikt nie może być pozbawiony wolności, z wyjątkiem następujących przypadków i w trybie ustalonym przez prawo:

(...)

f) zgodnego z prawem zatrzymania lub aresztowania osoby w celu zapobieżenia jej nielegalnemu wkroczeniu na terytorium państwa lub osoby, przeciwko której toczy się postępowanie o wydalenie lub ekstradycję.

(...)”

A. Dopuszczalność

57. Rząd twierdził, że skarżący nie wyczerpali krajowych środków odwoławczych. Wyjaśnia, że powinni oni byli skorzystać z następujących środków prawnych: po pierwsze – z odwołania od decyzji o zatrzymaniu przez straż graniczną w dniu 26 listopada 2013 r.; po drugie – z zażalenia na postanowienie o umieszczeniu ich w strzeżonym ośrodku; po trzecie – z roszczenia o zadośćuczynienie na podstawie art. 108 ustawy o cudzoziemcach (par. 32 powyżej).

58. Skarżący kwestionują zarzut Rządu – twierdzą bowiem, że spełnili wymóg wyczerpania krajowych środków odwoławczych poprzez zaskarżenie postanowienia w przedmiocie przedłużenia okresu stosowania wobec nich środka detencyjnego.

Twierdzą, że w niniejszej sprawie fakt, iż nie złożyli skargi w związku z ich zatrzymaniem i umieszczeniem w strzeżonym ośrodku, nie może działać na ich niekorzyść z tego powodu, że w chwili zastosowania tych środków dopiero przybyli do Polski, nie władali biegle językiem polskim

ani nie znali obowiązujących w nim przepisów. Dodają, że po pozbawieniu wolności i ze względu na ich sytuację finansową, którą uznają za złą, mieli trudności ze znalezieniem prawnika, który mógłby im pomóc w kontaktach z władzami polskimi. Twierdzą, że po raz pierwszy uzyskali pomoc prawną od prawnika z organizacji pozarządowej (NGO) dopiero 19 grudnia 2013 r. Wreszcie, ich zdaniem terminy zaskarżenia przedmiotowych środków były bardzo krótkie.

Ponadto, co się tyczy roszczenia o zadośćuczynienie na gruncie art. 108 ustawy o cudzoziemcach, skarżący podnoszą, że skorzystanie z tego środka nie mogło doprowadzić do ich zwolnienia ze strzeżonego ośrodka ani do przeniesienia w krótkim czasie do placówki bardziej dostosowanej do ich szczególnej sytuacji, oraz że w związku z tym byłby on nieskuteczny w niniejszej sprawie.

59. Trybunał przypomina, że zgodnie z art. 35 ust. 1 Konwencji wystąpienie do Trybunału jest możliwe dopiero po wyczerpaniu krajowych środków odwoławczych. W związku z tym podkreśla, że każdy skarżący musi dać sądom krajowym Układającego się Państwa możliwość zapobieżenia zarzucanym mu naruszeniom lub ich naprawienia (*Cardot przeciwko Francji*, 19 marca 1991 r., § 36, Seria A nr 200). Zasada ta opiera się na założeniu, że prawo krajowe przewiduje skuteczny środek odwoławczy w przypadku zarzucanego naruszenia (zob. np. sprawa *Selmouni przeciwko Francji* [WI], skarga nr 25803/94, § 74, ETPC 1999–V).

60. Trybunał przypomina nadto, że wielokrotnie stwierdzał, że w przypadku gdy w grę wchodzi legalność pozbawienia wolności, najważniejszym środkiem zaradczym w tym względzie jest ten, który umożliwia szybką kontrolę sądową zatrzymania, a w stosownych przypadkach – zwolnienie danej osoby.

1. Pierwotne postanowienie o umieszczeniu

61. W niniejszej sprawie Trybunał zauważa, że skarżący nie zaskarżyli postanowienia Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 27 listopada 2013 r. w przedmiocie umieszczenia ich w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców. W jego ocenie okoliczności, o których mowa w par. 60 powyżej, nie są wyjątkowe do tego stopnia, by zwalniały z obowiązku skorzystania z tego środka odwoławczego (zob. *a contrario*, *Conka przeciwko Belgii*, skarga nr 51564/99, § 44, ETPC 2002–I). Zauważa w szczególności, że skarżąca, przy udziale tłumacza ustnego, stawiała się na rozprawie, którą zakończono wydaniem przedmiotowego postanowienia, oraz że została pouczona przez sąd o trybie jego zaskarżenia (par. 9–10 powyżej). Trybunał odnotowuje ponadto, że z akt sprawy nie wynika, by skarżąca wnioskuje o pomoc prawną z urzędu, nawet jeżeli miała taką możliwość.

62. W świetle tych okoliczności Trybunał uważa, że należy uwzględnić zastrzeżenie Rządu w zakresie, w jakim dotyczy ono części skargi

odnoszącej się do umieszczenia skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców. Wynika z tego, że ta część skargi jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu zgodnie z art. 35 ust. 1 i 4 Konwencji.

2. *Przedłużenie okresu stosowania środka detencyjnego*

63. Kontynuując badanie części skargi dotyczącej przedłużenia okresu stosowania wobec skarżących środka detencyjnego po dniu 23 stycznia 2014 r. (zob. par. 12 powyżej), Trybunał zauważa, że w dniu 28 stycznia 2014 r. skarżący bezskutecznie zaskarżyli ten środek (zob. par. 13–14 powyżej). Tym samym Trybunał uznaje, że krajowe środki odwoławcze w odniesieniu do tej części skargi zostały wyczerpane.

64. Następnie, w odniesieniu do roszczenia o zadośćuczynienie na gruncie art. 108 ustawy o cudzoziemcach, Trybunał przypomina, że spoczywający na skarżącym obowiązek wyczerpania krajowych środków odwoławczych jest co do zasady oceniany na dzień złożenia skargi do Trybunału (*Baumann przeciwko Francji*, skarga nr 33592/96, § 47, ETPC 2001–V (fragmenty)), oraz że środek dotyczący legalności stosowanego środka izolacyjnego musi, dla swej skuteczności, umożliwiać jego uchylenie (*Gavril Yossifov przeciwko Bułgarii*, skarga nr 74012/01, § 40, 6 listopada 2008 r., oraz *Mustafa Avcı przeciwko Turcji*, skarga nr 39322/12, § 60, 23 maja 2017 r.). W niniejszej sprawie, w dniu złożenia skargi do Trybunału skarżący przebywali w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców. Ze względu na to, że proponowany środek odwoławczy ma charakter czysto odszkodowawczy, nie wydaje się, aby jego zastosowanie mogło doprowadzić do zwolnienia skarżących w przypadku stwierdzenia, że ich zatrzymanie było pozbawione podstawy prawnej (*mutatis mutandis G.B. i Inni, op. cit.*, § 136).

65. Wreszcie, w zakresie, w jakim Rząd zarzucił, że skarżący nie skorzystali z przysługującej im możliwości zaskarżenia zatrzymania ich przez Straż Graniczną, Trybunał zauważa, że skarga skarżących dotyczy umieszczenia i przedłużenia okresu pobytu skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców, a nie ich zatrzymania. Z powyższego wynika, że wspomniany przez Rząd środek odwoławczy nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.

66. W związku z powyższym Trybunał odrzuca zastrzeżenie Rządu w zakresie, w jakim dotyczy ono skargi w sprawie przedłużenia okresu pobytu skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców.

67. Biorąc pod uwagę, że ta część skargi nie jest w sposób oczywisty nieuzasadniona w rozumieniu art. 35 ust. 3 lit. a Konwencji oraz że nie jest pod żadnym innym względem niedopuszczalna, Trybunał uznaje ją za dopuszczalną.

B. Przedmiot skargi

1. Stanowiska stron

68. Skarżący twierdzą, że przedłużenie okresu pobytu skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku pozbawione było podstawy prawnej, bowiem władze krajowe nie rozważyły, czy środek ten miał charakter ostateczny oraz czy jego zastosowaniu nie sprzeciwiało się dobro dzieci, a tym samym władze dopuściły się naruszenia przepisów prawa krajowego mających znaczenie dla niniejszej sprawy.

69. W szczególności skarżący zarzucają władzom krajowym brak rozważenia środków alternatywnych dla pozbawienia wolności skarżących dzieci, a także brak zbadania możliwości zastosowania tego środka przez okres krótszy niż maksymalny okres dopuszczony przez prawo krajowe.

70. Rząd nie przedstawił stanowiska w przedmiocie tego zarzutu.

2. Uwagi interweniujących stron trzecich

71. Organizacje pozarządowe, tj. Centrum AIRE (Centrum Doradztwa w zakresie Praw Indywidualnych w Europie), ECRE (Europejska Rada ds. Uchodźców i Wypędzonych) oraz MTS (Międzynarodowa Komisja Prawników) w swoich uwagach przedstawionych jako strony trzecie zwracają uwagę, że w przypadku dzieci, ze względu na ich szczególną wrażliwość, pozbawienie wolności zawsze jest sprzeczne z ich dobrem, niezależnie od kontekstu, w jakim środek jest stosowany. Dodają, że dotyczy to również dzieci, które towarzyszą swoim rodzicom. Ich zdaniem stanowisko to podzielają instytucje takie jak Międzyamerykański Trybunał Praw Człowieka i Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy (zob. właściwe prawo międzynarodowe, par. 34 powyżej).

72. Interweniujące strony trzecie pragną wyjaśnić, że zgodnie z odpowiednimi w niniejszej sprawie przepisami dyrektywy 2008/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*ibid.*) środek izolacyjny należy stosować wyłącznie w razie braku możliwości przewidzenia mniej dotkliwych rozwiązań. Ponadto stwierdzają, że jeśli chodzi o zastosowanie środka detencyjnego wobec osoby wymagającej szczególnego traktowania, to zarówno Konwencja, jak i prawo Unii Europejskiej oraz organy ONZ (*ibid.*) wymagają od władz krajowych dokładnego rozważenia możliwego wpływu tego środka na daną osobę oraz skutecznego poszukiwania rozwiązań alternatywnych. Dodają, że Międzynarodowa Konwencja o prawach dziecka (*ibid.*) wymaga, by przy podejmowaniu wszelkich decyzji dotyczących dziecka w pierwszej kolejności kierować się dobrem dziecka oraz by władze krajowe wykazały, że rzeczywiście się nim kierowały. Wreszcie wskazują, że zgodnie z tą samą konwencją władze krajowe są zobowiązane do zapewnienia, by zastosowanie środka

detencyjnego wobec dzieci następowało na podstawie orzeczenia i zgodnie z prawem, jako *ultima ratio* i przez możliwie najkrótszy okres.

3. Ocena Trybunału

73. Trybunał powtarza, że dla zapewnienia zgodności zastosowania środka detencyjnego z art. 5 ust. 1 lit. f Konwencji wystarczy, by postępowanie w sprawie wydalenia było w toku, i by zostało przeprowadzone w celu jego zastosowania.

74. Następnie zwraca uwagę, że każde pozbawienie wolności musi nie tylko wchodzić w zakres jednego z wyjątków przewidzianych w lit. a–f, lecz musi również być „legalne” (zob. m.in. *Winterwerp przeciwko Holandii*, 24 października 1979 r., § 37, Seria A nr 33, *Amuur przeciwko Francji*, 25 czerwca 1996 r., § 50, Zbiór 1996–III, oraz *Witold Litwa przeciwko Polsce*, skarga nr 26629/95, § 78, ETPC 2000–III). W tym zakresie Konwencja zasadniczo odsyła do prawa krajowego, przy czym wymaga przede wszystkim, by każde pozbawienie wolności było zgodne z celem wynikającym z art. 5, jakim jest ochrona jednostki przed arbitralnym działaniem (*Goussinski przeciwko Rosji*, skarga nr 70276, ETPC 2004–IV, *Hutchison Reid przeciwko Zjednoczonemu Królestwu*, skarga nr 50272/99, § 47, ETPC 2003–IV, oraz *Wassink przeciwko Niderlandom*, 27 września 1990 r., § 24, Seria A nr 185–A, *G.B. i Inni*, *op. cit.*, § 146).

75. Trybunał przypomina nadto, że miejsce i warunki zatrzymania muszą być odpowiednie. Musi istnieć związek pomiędzy podstawą, na którą powołano się w przypadku dozwolonego pozbawienia wolności, a miejscem i warunkami detencji (*Muskhadzhivieva i Inni przeciwko Belgii*, skarga nr 41442/07, § 73, 19 stycznia 2010 r., oraz *Kanagaratnam*, *op. cit.*, § 84, *G.B. i Inni*, *op. cit.*, § 151). Trybunał przypomina w tym względzie, że środki detencyjne mają zastosowanie do cudzoziemców, którzy, w stosownych przypadkach, nie popełnili przestępstw innych niż przestępstwa związane z pobytem (*Riad i Idab przeciwko Belgii*, skargi nr 29787/03 i 29810/03, § 100, 24 stycznia 2008 r.). Ponadto czas trwania środka detencyjnego nie może przekraczać okresu rozsądnie koniecznego do osiągnięcia zamierzonego celu (*ibid.*).

76. Trybunał przypomina ponadto, że ma on na uwadze szczególną sytuację osób pozbawionych wolności. Tym samym, w drodze wyjątku, gdy obecne jest dziecko, Trybunał uważa, że pozbawienie wolności musi być konieczne do osiągnięcia zamierzonego celu, tj. do doprowadzenia do wydalenia rodziny. W tym kontekście Trybunał bada w szczególności, czy władze rzeczywiście rozważyły, czy środek detencyjny jest środkiem *ultima ratio*, którego nie można było zastąpić żadnym innym środkiem (*Popov przeciwko Francji*, skargi nr 39472/07 i 39474/07, § 119, 19 stycznia 2012 r., *G.B. i Inni*, *op. cit.*, § 151).

77. W niniejszej sprawie Trybunał przypomina, że sam może zbadać jedynie okres zastosowania środka detencyjnego wobec skarżących dzieci, który trwał około dwóch miesięcy od dnia wydania orzeczenia Sądu Rejonowego w Kętrzynie z dnia 23 stycznia 2014 r. (par. 12, 20 i 63 powyżej). Zauważa, że postanawiając o przedłużeniu okresu zastosowania środka detencyjnego wobec skarżących dzieci, sąd ten oparł się na przepisie art. 89 ust. 3 ustawy o ochronie cudzoziemców (zob. par. 12 i 31 powyżej). Mając na uwadze swoją tezę przedstawioną w par. 56 powyżej, Trybunał uznaje, że zastosowanie środka detencyjnego wobec skarżących dzieci miało podstawę prawną w prawie krajowym. Z orzeczeń Sądu Rejonowego w Kętrzynie i Sądu Okręgowego w Olsztynie odpowiednio z dnia 23 stycznia 2014 r. i 21 lutego 2014 r. wynika, że przedłużenie okresu pobytu skarżących w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców było konieczne dla zapewnienia sprawnego przebiegu postępowania w sprawie ich wydalenia, w szczególności w świetle ich wcześniejszego wyjazdu do Niemiec. W świetle dowodów zawartych w aktach sprawy Trybunał uważa, że nie dysponuje żadnymi dowodami, które mogłyby budzić wątpliwości co do oceny dokonanej przez sądy krajowe w tym zakresie. Jednocześnie zauważa, że mąż i ojciec skarżących, znajdujący się w sytuacji podobnej do sytuacji jego bliskich, został umieszczony w otwartej placówce dla cudzoziemców i nie został pozbawiony wolności (par. 13 powyżej).

78. Trybunał zauważa, że w czasie, gdy władze postanowiły o przedłużeniu okresu stosowania środka detencyjnego o trzy kolejne miesiące, skarżące dzieci przebywały w ośrodku już niemal dwa miesiące. Chociaż wygląda na to, że warunki materialne przyjęcia skarżących były prawidłowe (par. 24-28 i 33 powyżej), ośrodek był niewątpliwie miejscem izolacji, który pod wieloma względami przypominał zakład penitencjarny (*Bistieva, op. cit.*, § 88). Trybunał przypomina w tym kontekście, że w sprawach podobnych do niniejszej sprawy, które rozpoznawał, uznawał za sprzeczne z Konwencją przypadki umieszczania w placówkach podobnych do tej, w której umieszczono skarżące dzieci – małoletnich wraz z rodzicami na okresy znacznie krótsze niż okres zarzucany w niniejszej sprawie (zob. na przykład *A. M. i Inni, op. cit.*, §§ 48–49, *R.K. i Inni, op. cit.*, § 68–69, oraz *A.B. i Inni, op. cit.*, §§ 111–112).

79. Trybunał zauważa, że z jego ugruntowanego już orzecznictwa w tym zakresie wynika, że co do zasady należy unikać umieszczania małych dzieci w takich placówkach oraz że tylko krótkotrwałe umieszczenie w odpowiednich warunkach może być zgodne z Konwencją, z tym jednak zastrzeżeniem, że władze muszą wykazać, iż zastosowanie tego środka *ultima ratio* miało miejsce dopiero po rzeczywistym upewnieniu się co do braku możliwości zastosowania jakiegokolwiek innego, mniej dotkliwego dla nich środka (*A.B. i Inni, op. cit.*, § 123).

80. W niniejszej sprawie, mając na uwadze podstawy, na które powołują się władze krajowe na uzasadnienie zastosowania spornego środka,

Trybunał uznaje, że nie dysponuje wystarczającymi dowodami, by nabrać przekonania, że władze krajowe rzeczywiście upewniły się co do tego, czy w szczególnych okolicznościach sprawy zastosowanie środka detencyjnego wobec skarżących dzieci było rozwiązaniem ostatecznym, którego nie można było zastąpić żadnym innym środkiem (zob., *mutatis mutandis*, *R. K. i Inni*, *op. cit.*, § 86, *Popov*, *op. cit.*, § 119 oraz, *a contrario*, *A.M. i Inni*, *op. cit.*, § 68, *G.B. i Inni*, *op. cit.*, § 151).

81. Trybunał zauważa, że w chwili wydania postanowienia o przedłużeniu okresu pobytu skarżących w ośrodku, postępowanie w sprawie wniosku o nadanie statusu uchodźcy trwało ponad sześć miesięcy, a następnie zostało przedłużone o dwa kolejne miesiące (par. 6–7 powyżej). Biorąc pod uwagę długość tych okresów, Trybunał nie jest przekonany o tym, że władze krajowe, które prowadziły przedmiotowe postępowanie, podjęły niezbędne kroki w celu ograniczenia okresu stosowania środka detencyjnego wobec skarżących dzieci do niezbędnego minimum.

82. Tym samym Trybunał uznaje, że doszło do naruszenia art. 5 ust. 1 Konwencji w odniesieniu do skarżących dzieci.

IV. ZASTOSOWANIE ART. 41 KONWENCJI

83. Zgodnie z art. 41 Konwencji:

„Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie”.

A. Szkoda

84. Tytułem zadośćuczynienia poniesionej przez nich szkody niemajątkowej skarżący domagają się łącznej kwoty 20 000 EUR.

85. Zdaniem Rządu dochodzona kwota jest wygórowana.

86. Mając na względzie kwotę zaproponowaną przez Rząd w przedstawionej przezeń jednostronnej deklaracji dotyczącej art. 8 Konwencji (zob. par. 37 powyżej) oraz zasadę *non ultra petita*, Trybunał uważa, że w związku ze stwierdzeniem naruszenia oraz stosowaną w tym zakresie praktyką, skarżącym dzieciom należy przyznać łączną kwotę w wysokości 10 700 EUR tytułem zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową poniesioną wskutek naruszenia art. 5 ust. 1 Konwencji.

B. Koszty i wydatki

87. Skarżący nie dochodzą żadnej kwoty tytułem zwrotu kosztów i wydatków.

C. Odsetki za zwłokę

88. Trybunał za słuszne uznaje wyznaczenie wysokości odsetek za zwłokę na podstawie marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego powiększonej o trzy punkty procentowe.

Z TYCH WZGLĘDÓW TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *postanawia* skreślić skargę z listy spraw w zakresie zarzutu na podstawie art. 8 Konwencji;
2. *uznaje* skargę za dopuszczalną w zakresie zarzutu na podstawie art. 5 ust. 1 lit. f Konwencji dotyczącego przedłużenia okresu pobytu skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku oraz za niedopuszczalną w zakresie zarzutów na podstawie art. 3 i 5 ust. 1 lit. f Konwencji dotyczących pierwotnego postanowienia o umieszczeniu skarżących dzieci w strzeżonym ośrodku;
3. *uznaje*, że doszło do naruszenia art. 5 ust. 1 lit. f Konwencji w odniesieniu do skarżących dzieci;
4. *uznaje*
 - a) że pozwane państwo winno, w terminie trzech miesięcy od daty, w której niniejszy wyrok stanie się ostateczny zgodnie z art. 44 ust. 2 Konwencji, uiścić na rzecz skarżących dzieci łączną kwotę w wysokości 10 700 EUR (dziesięć tysięcy siedemset euro) tytułem zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową, przeliczoną na walutę pozwanego państwa według kursu obowiązującego w dniu płatności;
 - b) że od upływu wyżej wskazanego terminu trzech miesięcy aż do momentu uregulowania należności, należne będą odsetki zwykłe od określonej powyżej kwoty, naliczone według stopy równej marginalnej stopie procentowej Europejskiego Banku Centralnego obowiązującej w tym okresie, powiększonej o trzy punkty procentowe;

Sporządzono w języku francuskim i obwieszczono pisemnie w dniu 26 marca 2020 r., zgodnie z Regulą 77 §§ 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Renata Degener
Zastępca Kanclerza

Ksenija Turković
Przewodnicząca

WYROK W SPRAWIE BILALOVA I INNI przeciwko POLSCE

ZAŁĄCZNIK

Lp.	Imię, NAZWISKO	Rok urodzenia	Obywatelstwo
1.	Dagmara Bilalova	19.03.1982 r.	rosyjskie
2.	Zalina Bilalova	03.02.2010 r.	rosyjskie
3.	Zukhra Bilalova	10.01.2009 r.	rosyjskie
4.	Akhiad Bilalov	15.01.2008 r.	rosyjskie
5.	Akhmed Bilalov	26.06.2006 r.	rosyjskie
6.	Liana Bilalova	02.12.2004 r.	rosyjskie